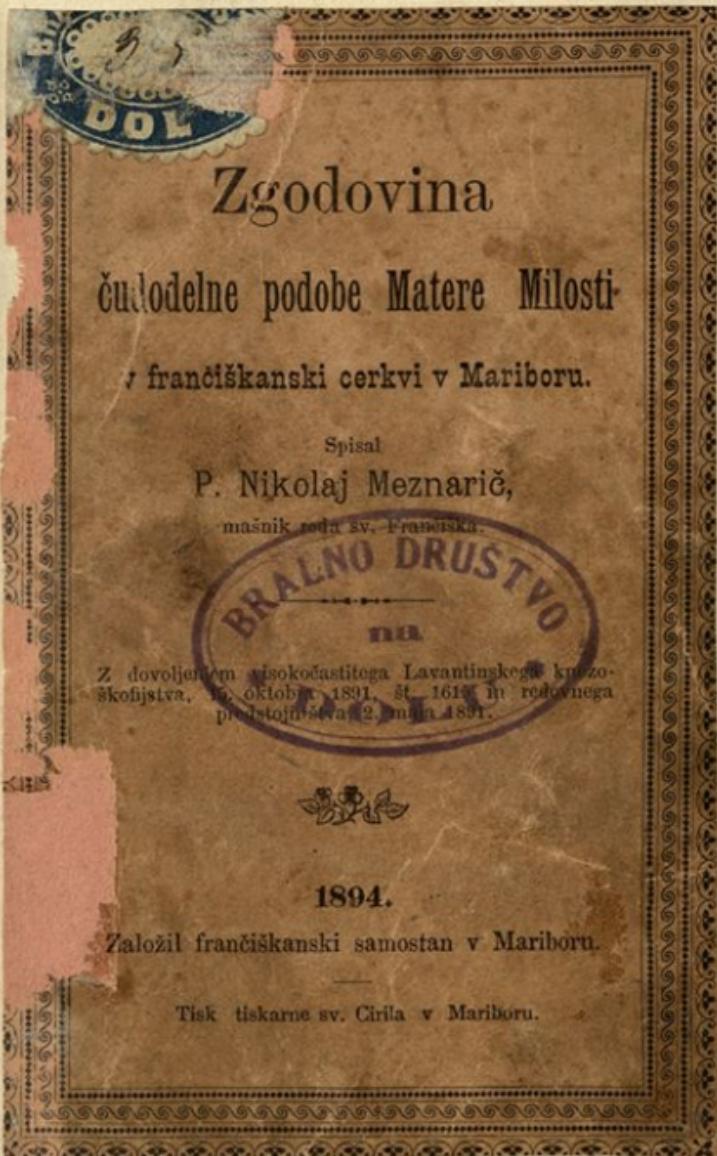
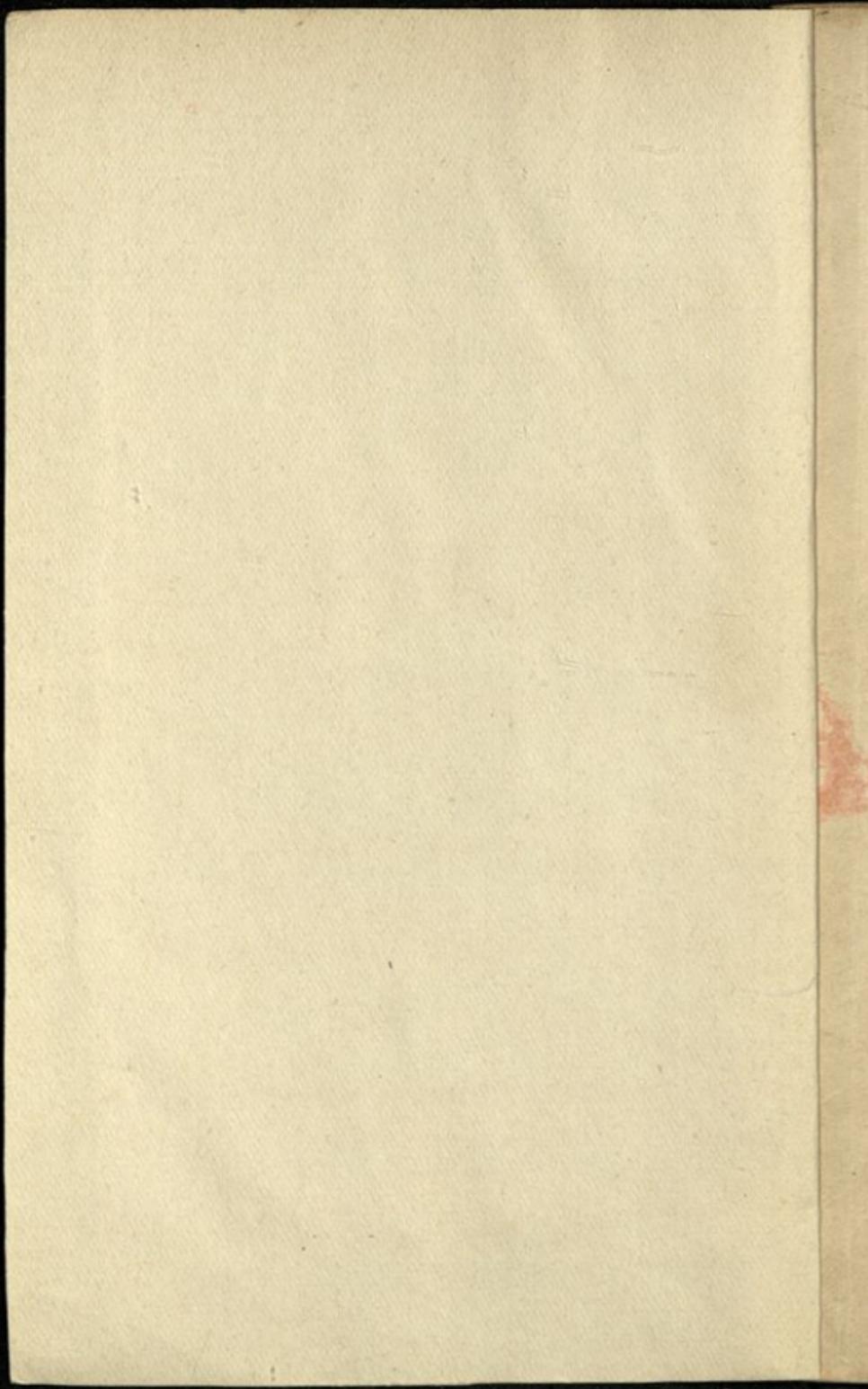

108213

RAJKO LOŽAR ✓

385

Čudodelna podoba Matere Milosti
v frančiškanski cerkvi v Mariboru na
Štajerskem

Zgodovina

čudodelne podobe Matere Milosti

v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Spisal RAJKO LOŽ

P. Nikolaj Meznarič

mašnik reda sv. Frančiška.

Z dovoljenjem visokočastitega Lavantinskega knezoškofovstva,
15. okt. 1891, št. 1615 in redovnega predstojništva, 2. maja 1891.

1894.

Založil frančiškanski samostan v Mariboru.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

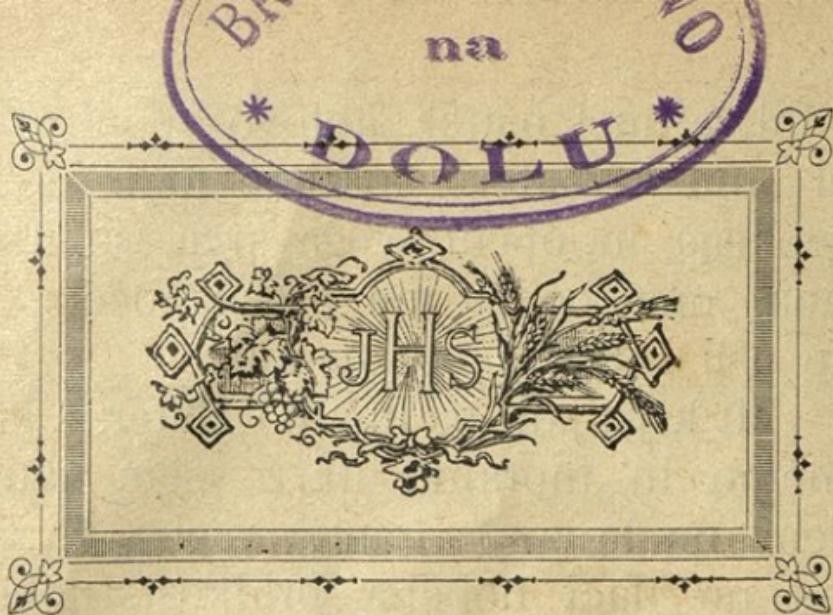
228.159.4 : 726.5/497.12

108213

108213

88601 | 1950

K Mariji!

„Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda“. (Preg. 8. 35.)

Mezus Kristus, naš Zveličar, nam pripoveduje od zgubljenega sina: Ko je na ptujem zapravil vse svoje premoženje, da ni imel nič več ter je bil v veliki sili, je šel sam v se in je sklenil, rekoč: »Vzdignil se bom, ter pojdem k svojemu očetu in mu porečem: Oče, grešil sem zoper nebesa in zoper tebe! Nisem več vreden tvoj sin imenovan biti, stori me kot enega svojih najemnikov». (Luk. 15.)

»Pojdem k svojemu očetu!« Tako je reklo, ker ni več imel matere. Ako

bi bil še imel mater, gotovo bi bil rekel: šel bom k materi; mati je mila, dobra, mehkega in občutljivega srca, je usmiljena, ona bo za me prosila očeta, da me usliši, da se me usmili!

Mi kristijani pa imamo Mater, k kteri smemo in moramo iti z vsem zaupanjem, ne le v sili, temuč vselej, če tudi nas ne tlači nobena bridkost, nobena težava. Kdo pa je ta naša Mati, vredna vsega našega zaupanja in naše ljubezni? Marija, prečista Devica in Mati božja, je naša ljubeznejiva Mati nebeška. Jezus Kristus jo je umirajoč na križu zapustil nam kot mater: »Glej, tvoja mati». (Jan. 19. 27.) — K materi Mariji toraj pojdemo vselej, v življenju in o smrtni uri. Saj je preblažena Devica Marija »Mati milosti« in usmiljenja in njene ljubezni in radodarnosti ne bomo utrudili nikdar.

Sicer je Marija Devica v nebesih na desnici svojega božjega Sina Jezusa kot kraljica angeljev, svetnikov in svetnic božjih; ali mi imamo njene podobe, ki nas na njo spominjajo in nam jo kažejo: te si je izvolila, da nas iz svojega nebeskega trona posluša, usliši in nam deli od Boga izprošene milosti. kadar pred

tistimi molimo, zdihujemo in prosimo. Pri nekterih podobah Marijinih se — po njeni priprošnji — godijo celo čudeži, take imenujemo »čudodelne podobe«. Ime čudodelnih podob jim ostane vedno, če se tudi včasih zgodi, da potihne očitni sloves, ker so pojenjali posebni čudeži, ali ker verni ne romajo tako obilno k njim. Saj pa tudi niso odločene in s čudeži potrjene zato, da bi bile za zmiraj le zdravilni studenci telesnih bolečin. Te čudodelne podobe imajo višji namen. Bog jih je odbral, da bi bil človek v spominu na nekdaj prejete telesne dobrote utrjen v veri na vsegamogočnost in dobroto božjo in tudi utrjen v zaupanju na mogočno priprošnjo preblazene Device Marije; in da bi pred takimi čudodelnimi podobami razlil svojo dušo v prisrčni in stanovitni molitvi, in bi sprosil in zadobil vse tiste milosti, kterih potrebuje v posvečenje svoje duše in v pravo srečo svojega telesa. Bog nam hoče deliti vse te svoje milosti, pa le po predragih rokah naše ljube Matere, preblazene Device Marije.

Taka čudodelna podoba Marijina je podoba „**Matere Milosti**“ na velikem

altarju v frančiškanski cerkvi slovenske fare v Mariboru na Štajerskem. Zgodovina te podobe je sledeča:

I. Zapuščena podoba.

„Ozrl se je na nizkost svoje dekle“. (Luk. 1. 48.)

Pobožna vdova, Ivana Felicita grofica Stubenberg, rojena državna grofica plemenita Kienburg, je šla leta 1746 na božjo pot k sv. Frančišku Ksaveriju pri Gornjem gradu ob Kranjski meji, da bi tam prosila obilnega božjega blagoslova svojemu spovedniku, prečastitemu očetu Ignaciju Parhamer, redovniku iz slavne družbe Jezusove, ki je bil ravno odišel na Ogersko vodit in obhajat sveti ljudski misijon. Po dokončani pobožnosti se je vrnila nazaj po potu, ki pelja skoz Konjice, trg na Spodnjem Štajerskem. Tam gre 23. maja 1746 v farno cerkev k sv. maši, in po dokončani najsvetejši daritvi se poda v žagrad, zakaj, se ne ve, pa mislimo si slobodno, da jo je peljala previdnost božja, ker Bog je tukaj spolnil njeno prisrčno željo: dobiti podobo Marijino, ki na desni roki nosi svoje božje Dete, in bi bila izrezljana

iz celega lesa. Tako podobo zagleda ob steni. Ta podoba je bila nekdaj v cerkvi na altarju, pa morala se je umakniti novi podobi in v žagradu je bila zapuščena in pozabljena. Vendar se je pa pobožni grofici pri prvem pogledu pokazala tako živahno, lepo in milo, da je bila ljubezni do nje vneta in se ji je vzbudila srčna želja, v last dobiti to podobo. Vpraša torej prečastitega gospoda nadžupnika Baltazarja plem. Rosenberg, doktorja sv. pisma: bi li bilo mogoče dobiti to podobo? Za plačo ji prečastiti gospod nadžupnik dovolijo vzeti in odnesti podobo Marijino, z Jezuščekom na roki. Veselje njenega je nepopisljivo!

II. Čudodelna podoba.

„Velike reči mi je storil on, ki je mogočen in sveto njegovo ime“. (Luk. 1. 49.)

Grofica Ivana Felicita je vzela podobo Marijino s seboj kot najdražji zaklad na svetu, in jo peljala v Gradec, kjer ji je bila prva skrb, prenoviti spodnji del podobe, vso pa lepše okinčati.

Kdor koli je pri tej priložnosti videl podobo, se mu je dopadla in priljubila;

vsakemu se je vzbujalo in raslo zaupanje do nje tako, da so jo začeli častiti kot »čudodelno podobo«. Marija je to zaupanje poplačala bogato, ker se je skoz to svojo podobo skazala v resnici čudodelno že v hiši slikarja, ki je lepšal podobo. Njegova žena Terezija jebolehala že dolgo časa in hudo jo je trgalo po udih. Z otroškim zaupanjem prosi Marijo pomoči, ji obljubi spominek, in — bila je zdrava. Tudi slikar Janez Venceslav Wigelsföls je potrdil s prisego, da mu je Marija, čudodelna Mati, ohranila življenje. Celih devet dni in noči mu je namreč tekla kri iz nosa; človeška moč ni mogla ustaviti krvavenja, smrt je bila pred durmi in duhovnik je bil že namenjen pri njem opravljati cerkvene molitve za umirajoče. Usmiljena Mati Marija pa je ranocelniku navdihnila misel, naj umirajočemu pušča na mezincu; ko je bil to storil, je kri nehala teči iz nosa. To se je godilo 17. junija 1746. — Slikar je ozdravil in prenovil, olepšal in okinčal čudodelno podobo Matere božje, bila je bolj ljubeznjiva, krasna in mila, kakor poprej.

III. Mati Milosti.

„In njegovo usmiljenje je od roda do roda njim, ki se njega boje“. (Luk. 1, 50.)

Prenovljeno in olepšano čudodelno podobo Marijino je blagorodna grofica velela prenesti v grajščino na svojem posestvu »Freibichl« poleg Lipnice na sredi pota iz Gradca v Maribor. Postavila jo je v grajščinski kapelici na altar, da bi jo takoj častila kot svojo drago Mater nebeško.

Marija, milosti polna, pa ni samo za se prejela teh milosti, temuč tudi zato, da njih deli nam. Delila jih je v obilni meri in v velikem številu vernim, kteri so prihajali v velikih trumah v grajščinsko kapelico k čudodelni podobi brž ko so zvedili o njej; cele dni so molili pred njenom podobo in prepevali svete pesmi. Milostljivo jim je pomagala v telesnih potrebah, še bolj pa v dušnih stiskah. V kratkem času je bilo lepo število voščenih, naslikanih, celo srebrnih spominov na altar položenih iz hvaležnosti za prejete dobrote in milosti.

Povpraševali so se sedaj ljudje, kako bi imenovali to čudodelno podobo Marije Device, kajti gledé mnogoštevilnih dobrot in milost zasluži tudi posebno lepo,

tolažljivo in pomenljivo ime. Neka pobožna oseba, zaradi tega vprašana po naključbi in nezavedoma, imenovala jo je brez odlaganja, kakor iz nebes razsvitljena: »**Mater Milosti**«; in to tolažbepolno ime ji je ostalo do današnjega dneva.

IV. Romarska cerkev.

„Odsihmal me bode srečno imenovali vsi narodi.“

(Luk. 1, 48.)

Dobra in pobožna hči Marijina, grofica Joana Felicita, se je bala za podobo svoje ljubljene nebeške Matere, ker glas o njej se je razširjal, bi rekel, kakor blisk na vse kraje, in število njenih obiskovalcev se je množilo dan za dnevom. Mogoče toraj, da se med pobožne pomešajo tudi hinavci, ki ne grejo iz dobrega, temuč iz hudobnega namena na božjo pot; in takoj bi bila Mati Milosti lehko oropana prejetih darov. Grofica je vzela svoj nebeški zaklad ter se žnjim preselila v Maribor (Marburg).

Tukaj so se očividno vresničile besede Marijine, ktere je bila izgovorila pri obiskovanju Elizabete: »Odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi«. Že

drugi dan, namreč po njenem prihodu v Maribor, izvedeli so meščani, da je k njim priromala Marija, Mati Milosti, in vsaki jo je hotel obiskati, videti, počastiti, pred njej moliti in prepevati svete pesmi. Gnječa je bila tukaj še večja in obiskovalcev je bilo še več kakor v grajščinski kapelici v »Freibichl-nu», in grofica se je bala ravno tistega, kakor v svoji grajščini. Darovala je toraj dne 24. januarija 1747 to čudodelno podobo Marije, Matere Milosti, častitim menihom Minoritom iz reda sv. Frančiška, ki so že od leta 1284 živeli v samostanu stoječem na levem bregu Drave*). Samostanska cerkev — sezidana prej, kakor mesto, ko je le tu in tam stala kaka ribičeva koča ob Dravi**) — je bila posvečena preblaženi Devici v nebesa vzeti in v tej cerkvi je bila dne 25. januarija 1747 na velikem altarju izpostavljena podoba Marije, Matere Milosti, da bi jo verni častili — ona pa njim delila svoje obilne milosti.

V tem novem svetišču dokazovala je Marija dejansko, da je resnično »Mati

*) R. P. Anton Erber, S. J. Topogr. Duc. Styriae

**) Marburger Jahrbücher.

Milosti«. V zahvalo za njene dobrote je bilo v prvih petih letih poslanih : pet sto tablic in veliko lastnoročno pisanih spričeval, dragocenih oblačil, biserov, prstanov in cerkvenih oprav. V cerkvi pa je ostalo mnogo bergel, palic in zdrobljenega orodja tistih, ki so našli pomoč pri Mariji, Materi Milosti.

Še več ! V tem kratkem petletnem času so našteli več ko osem sto zadobljenih milosti ; blizo sto tisuč ljudi je bilo spovedanih in obhajanih ; še veliko več pa je bilo drugih romarjev iz Avstrijanskega, Češkega, Štajerskega, Koroškega, Kranjskega, Slavonije, celo od turške meje, ki so prihiteli k Mariji, Materi Milosti, v Maribor. Blzo trideset krivovercev se je odpovedalo svoji krivi veri in en zamorec vojak je bil krščen pred tronom Marije, Matere Milosti.*)

Namestnik Jezusa Kristusa v Rimu, sv. Oče, papež Benedikt XIV. so se jako razveselili, ko so bili izvedili, da toliko romarjev prihaja k tej Marijini podobi

*) Taki čudeži milosti božje se še zdaj godijo : od leta 1891—1894 se je 8 krivovercev — 2 mladeniča in 6 deklet — odpovedalo svoji krivi veri in ena židovka je bila krščena pred tronom Marije, Matere Milosti.

in da jim Marija Devica v tolikem številu deli milosti. Vsled tega so dne 17. maja 1747 cerkev Marije Matere Milosti obdarovali s popolnim odpustkom, kterege je vsak romar dobil enkrat v letu, ako je, po dobro in zgrevano opravljeni spovedi in prejetem zakramantu sv. rešnega Telesa, za dobitev odpustka molil po namenu svetega Očeta.

V. Znamenitosti in posebnosti te čudodelne podobe.

„Vsa si lepa, moja prijateljica, in madeža ni na tebi“. (Vis. pesem 4, 7.)

1. Ko je imenovana blagorodna grofica v Konjicah v žagradu čakala na prečastitega gospoda nadžupnika, je pokleknila med tem časom pred ljubeznjivo podobo, da bi počastila Marijo prečisto Devico. Menila je moliti iz molitvene knjižice; in glej, ko jo odpre, vidi napis: **Molitev k čudodelni podobi.** To je bilo gotovo znamenje, da bode ta podoba čudodelna. In tako je.

2. Dne 14. avgusta leta 1747, predvečer praznika Marije Device v nebesa vzete, sta zapazila gospoda Jožef Straub,

umetniški podobar, in Janez Mittermayer, slikar, kakor tudi več drugih iz Maribora, da je bilo desno oko Marije, Matere Milosti zakrito kakor v tančico ali tenko kožico. Še preden je preteklo osem dni, so spoznali, kaj je to pomenilo, ker prišla je taka huda ura, da je potolkla toča skoraj vse okoli Maribora. Tudi veliki grešniki so pozneje pripovedovali spovednikom, da so oči Marijine zapazili ravno take, ali celo videli zaprte.

3. Čeravno so romarji veliko praha v cerkev prinesli, da ga je bilo povsodi na debelo, celo na obleki Marijine podobe, se vender prah ni dotaknil njenega lica. Tako pričajo častiti očetje Minoriti, posebno zasluženi provincijal, prečastiti oče Ludovik Reffinger, ki je kot dragoceno svetinjo vedno s seboj nosil robec, s kterim je bil obriral nepraprošno lice podobe Marijine.

VI. Mestna Mati.

„Ž njo vred pa mi je
došlo vse dobro, slave brez
mere po njenih rokah“.
(Modr. 7, 11.)

Mariborski meščani so častili Marijo, Mater Milosti kaj lepo in goreče. Imenovali

so jo: «Veliko Mater Milosti, mestno Mater, Mater priběžališča». Bili so otroci Marijini — Maribor pa je bilo mesto Marijino.

Posebno slovesno so obhajali Mariborčani obletnico, ko je bila Mati Milosti prvič v očitno češčenje izpostavljena v cerkvi častitih Minoritov; kar se je bilo zgodilo dne 25. januarja 1747, kakor je bilo povedano že zgoraj. Ta dan je bil posvečen Bogu in Mariji, Materi Milosti. V cerkvi je bila slovesna sveta maša, pri kteri so svetili najstarejši meščani. Beseda božja se je bila oznanovala v slovenskem in nemškem jeziku. — O srečen kraj, kder in dokler se tako časti Devica Marija!

VII. V frančiškanski cerkvi.

„In tako sem na Sijonu utrjena, in v svetem mestu ravno tako počivam“.

(Sirah. 24. 15.)

Časi so se spremenili in posvetna gosposka*) je leta 1784 iztirala varhe Marijine, častite redovnike; njihov samostan, kterege so imeli kot lastnino blizo pet sto let, spremenila v vojašnico, cerkev pa v shrambo vojaškega orodja!

*) Cesar Jožef II.

Kaj pa bo z Marijo, Materjo Milosti? Ah, zapustiti mora priljubljeni kraj milosti, in z božjim Detetom v naročju bežati, kakor nekdaj pred grozovitnim Herodom. (Mat. 2, 14.) Sreča, da je premenila le sveti kraj svojega trona, vendar ni zapustila mesta Maribor.

Na izhodnji strani Maribora stoji cerkev *), sezidana kot samostanska cerkev častitih kapucinov, ktere je zadebla ravno tista žalostna osoda, da so morali dne 19. aprila 1784 zapustiti svoj samostan. Cerkev so dobili prej omenjeni častiti Minoriti s tem pogojem, da prevzamejo dolžnost oskrbovati dušno pastirstvo v Graškem predmestju in skoraj v celi okolici Mariborski ob levem bregu Drave. Od leta 1786 je bila ta samostanska cerkev ob enem farna cerkev. Fara je bila imenovana «Slovenska predmestna fara».

Prečastiti menihi se niso mogli ločiti od svoje Matere Milosti, temuč prenesli so jo leta 1787 slovesno v dolgi procesiji v novo pridobljeno cerkev in jo

*) Temeljni kamen je bil vložen 1. maja 1613; cerkev blagoslovljena 16. oktobra 1620 in je 21'8 m. dolga, 8'5 m. široka.

postavili na veliki altar. Tako je Marija, Mati Milosti postala tudi farna patrona slovenske predmestne fare v Mariboru.

Žalibog! častiti Minoriti morali so dne 7. oktobra 1818 zapustiti tudi slovensko faro in se za zmiraj ločiti od Matere Milosti. Dušno pastirstvo so prevzeli posvetni duhovni dne 23. januarja 1819; za njimi, dne 22. aprila 1833, redovniki «Redemptoristi», duhovni sinovi svetega Alfonza Ligvorija, kteri so pa vsled nemirov leta 1848 zapustili samostan, faro in Maribor. Od teh dob pastirovali so zopet posvetni duhovni. Dne 1. maja 1864 pa so se menihi ojstrejega reda svetega Frančiška Serafinskega častiti očetje Frančiškani naselili v Mariboru in v oskrbovanje prevzeli samostan, farno cerkev Marije, Matere Milosti in duhovno pastirstvo v slovenski fari. — Od tega časa je cerkev zopet samostanska in farna cerkev; v njej pa še vedno kraljuje Marija, Mati Milosti, ktera, nekdaj v Konjicah sicer že zapuščena, je vendar postala čudodelna, in si izvolila Maribor, da sedaj v frančiškanski cerkvi iz svojega trona na velikem altarju že črez sto let kliče: »Pri meni

je vsa milost življenja in resnice; pri meni je vse upanje življenja in čednosti. Pridite k meni vsi, kteri me želite, in nasitite se mojega sadú; zakaj moj duh je slajši kakor med, in moja deležnina črez med in satovje*). — Blagor človeku, kteri me posluša, in čuje pri mojih vratih vsaki dan, in na me streže pri podbojih mojih dur.**) Kdor mene najde, najde življenje, in prejme zveličanje od Gospoda; kdor pa se zoper mene pregreši, rani svojo dušo». (Sirah: 24, 26—27; in Preg.: 8, 34—36.)

Srečna cerkev, ki ima tako dragoceni zaklad toliko let pod svojo streho! Srečna fara, v kteri prebiva tako imenitna, čudodelna podoba! Srečno mesto, v kterem je Devica Marija izvolila kraj, da tam počiva njena ljubeznjiva, čudodelna podoba! Srečni kristijani blizo in daleč, ki se studencu milosti bližati zamorejo in smejo, kadarkoli hočejo, in so si svesti, da se nikoli ne bodo prazni vračali domu!

*) T. j. veselje, ki človeku izvira iz vere in čednosti, preseže vse posvetne veselice.

**) T. j. kdor me vselej in v vseh okolščinah za svet vpraša.

Če je tudi vsled preseljenja Marije, Matere Milosti iz poprejšne cerkve v sedanjo potihnil očitni sloves in so pojnjali posebni čudeži, ter verni ne romajo skupno v tako obilnem številu k njej kakor nekdaj, vendar še marsikdo misli na Mater Milosti ter jo obišče in v njeni cerkvi opravi svojo pobožnost, posebno, da vredno prejme zakramenta svete pokore in svetega rešnega Telesa. In v tem oziru se še vedno godi neshtevilno veliko čudežev pri tronu Matere Milosti; kajti če se v kratkem času ozdravijo nevarne dušne rane, ktere je vsekal greh, in duša v novič zadobi duhovno življenje, je to večji čudež, kakor ozdraviti telesne rane, ali k življenu obudi mrliča. Sodni dan bode razodel, koliko grešnikov se je spokorilo v frančiškanski cerkvi, pred podobo Matere Milosti!

VIII. Stoletnica.

„Ti si slava Jeruzalema,
ti veselje Izraela, ti čast našega ljudstva“. (Judit 15, 10.)

Da so verni skupno prihajali tudi v sedanjo cerkev Marije, Matere Milosti, nam pričate dve sicer mali procesiji, ki

iz nemškega Štajerja še vsako leto prihajate k Materi Milosti v Maribor. Ena pride v nedeljo po Florijanovem, druga pa na peto nedeljo po binkoštih. Res, to je malo proti velikanskemu številu romarjev nekdaj ; vendar, hvala Bogu za to malo ! ker to je — tako upam — seme večjih procesij, ki bodo s časom prihajale k Mariji, Materi Milosti ; če prej ne, saj potem, ko bo dobila novo in lepše svetišče, novo in večjo cerkev, ki se zdaj stavi iz milodarov hvaležnih Marijinih otrok. »Kdor v ta namen kaj daruje, se udeleži svetih maš, ki se v frančiškanski cerkvi berejo vsako prvo soboto v mesecu, in 25. januarija, 13. junija in 11. avgusta vsako leto Mariji, Materi Milosti na čast, za žive in rajne dobrotnike.«

Da dosežejo ta namen, posebno da bi se bolj oživilo pravo zaupanje do Marije, Matere Milosti, in število romarjev vedno rastlo, so obhajali častiti očetje frančiškani od dne 23. do 25. januarija 1887 stoletnico bivanja Matere Milosti v slovenski, frančiškanski cerkvi. Božja služba se je obhajala, kakor o največjih praznikih ; slava Marije se je oznamovala in razlagala po starodavni navadi

v slovenskem in nemškem jeziku. Ljudstva je toliko prihajalo, da je bila cerkev natlačena, posebno 25. januarija. Veliko čast Materi Milosti skazali so pri tej slovesnosti Njih prevzvišenost, premilostljivi knezoškof Lavantinski, sedaj že pokojni Jakob Maksimilijan, ki so 25. januarija ob sedmi uri na velikem altarju, pred tronom Marijinem, sveto mašo služili, kar je tudi močno razveselilo vse ljudstvo, ko je videlo, da višji dušni pastir Devico Marijo tako prisrčno ljubijo in očitno častijo. — 25. dan januarija se vsako leto kot obletnica slovesno obhaja.

K Mariji toraj ljube duše krščanske, k Mariji, ljubi otroci Marijini! Posnemajte škofov izgled, posnemajte izglede vaših prednikov! Zbirajte se, hitite, romajte in tecite k Mariji, Materi Milosti — posebno 25. januarija vsako leto, ko se obhaja najimenitniša slovesnost Matere Milosti v Mariboru. Molite pred njenou čudodelno podobo, zdihujte in prosite njo; in prejeli bote tudi vi od Boga obilno dobro in milosti ponjeni priprošnji. Zbirajte se tudi grešniki in grešnice, in romajte k Mariji, Materi Milosti, saj je tudi vaša Mati, vaše zavetje,

vaše priběžališče, vaše upanje. Pri njej bote dobili spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje vaših grehov in resnično poboljšanje življenja. Našli bote življenje in dobili zveličanje od Gospoda. Da! Mariji izročite, verni kristjani, vaše duše in telesa, vse dušne in telesne potrebe, vse stiske, težave in bridkosti; ona vas bo podpirala, vam pomagala in vas tolazila. O kaka sreča! «Ako te Marija podpira, pravi sv. Bernard, ne boš padel; ako te ona varuje, se ti ni treba bati; ako te ona vodi, se ne boš utrudil; ako ti je ona mila, boš dosegel zveličanje svoje».

IX. Čudeži.

„Zgodi se ti, kakor hočeš.
Tvoja vera ti je pomagala;
pojdi v miru“.

(Mat. 15, 28; in Luk. 7, 50.)

Dragi kristjan! da se bolj in bolj vtrdi tvoje zaupanje na mogočno priprošnjo preblažene Device Marije, Matere Milosti, ti podam v prebiranje in premisljevanje nekoliko nenavadnih dobrot, katere je Mati Milosti delila njim, ki so z zaupanjem k njej priběžali. Čudeži so to, ker le Marija Devica jih je mogla storiti z božjo pomočjo:

A. V dušnih zadevah.

1. Neki mladeneč se je bil tako navadil greha nečistosti, da se mu je dozdevalo nemogoče se poboljšati. Ne-navadno pride v cerkev Marije, Matere Milosti, in ko stopi črez cerkveni prag, ga vest opomni, ako ima voljo se poboljšati, naj se z otroškim zaupanjem priporoči Mariji. Mladeneč uboga glas svoje vesti, poklekne pred podobo Matere Milosti ter moli, zdihuje in prosi. Kmalo občuti veliko žalost nad svojimi grehi in se čuti tako okrepčanega, da trden sklep stori, se z božjo pomočjo poboljšati in ne več grešiti. Kar je sklenil, je tudi spolnil. Hvala Bogu in Devici Mariji!

2. Neka žena je šestnajst let zakon skrunila in živila v prešestovanju. Vsled takega življenja je obupala nad svojim zveličanjem, posebno ker je vsako sveto spoved opravila brez pravega sklepa se poboljšati, čeravno je povedala grehe; mislila si je namreč: grehov tako ne morem zapustiti. Ko je pa slišala, da Mariborska Mati Milosti pomaga v telesnih in dušnih silah, se je z zaupanjem obrnila k njej, ter jo prosila pomoči. Od ondaj je bila vsa drugačna; iz srca

je obžalovala svoje grehe, jih je zapustila in premagala grešno navado. Očiščena je romala k Materi Milosti, da se ji prisrčno zahvali za prejeto milost.

3. »Oče! odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo«. (Luk. 23, 34.) Tako je molil naš Gospod Jezus Kristus na križu za svoje sovražnike in morilce; in on hoče, da storimo tudi mi tako, kakor on, da odpuščamo iz srca njim, ki so nas razžalili. Ali to je težko! Človek še vse ležje stori, sovražniku le težko, težko odpusti. Tako se je godilo neki družini, ki je svojo soseščino tako sovražila, da ji ni mogla odpustiti, čeravno jo je ta prosila odpuščenja ter hotela popraviti vso storjeno krivico. Sovražena soseščina se boji umreti v sovraštvu in prosi usmiljeno Mater Marijo, naj ona stori konec temu sovraštву, in ji obljubi spominek v dar. In glej, kristijan, spoznaj Marijino pomoč! Kmalo po storjeni obljubi so prišli prej nespravljeni sovražniki prostovoljno, ter so se spravili in porazumeli. Mir in ljubezen sta zanaprej bivala med sosedji.

4. Neka gospa iz Gradca je morala veliko trpeti poleg svojega moža; mira

božjega ni bilo. Kam se hoče obrniti, kje iskati pomoči? Pri Mariji, škrinji miru in sprave, si misli in se zaobljubi k Materi Milosti v Maribor. Marija, mati lepe ljubezni, je tudi pomagala in prinesla zaželjeni mir, kajti mož je bil boljši in ni več trpinčil svoje žene.

B. V nevarnosti dobrega imena.

5. Neko občespoštovano gospo je njena soseda obdolžila tatvine in jo je pri sodniji tožila zahtevajoča naj ji nazaj da vkradjeno reč. Uboga gospa ni imela prič, da bi jo bile zagovarjale in obsojena bi bila gotovo — a po nedolžnem. Zdaj ji pride na misel: Marija Devica je sedež modrosti, ona bo znala dokazati mojo nedolžnost. Obljubila ji je božjo pot k tronu njene milosti v Maribor, ako ji pomaga iz zadrege. Res, še tisti dan je pravi tat sam nazaj prinesel vkradjeno reč, gospo so spoznali nedolžno, in njeni dobro ime je bilo ohranjeno.

C. V smrtnih nevarnostih.

6. Sebastijan Marolt, iz gornjega Rotvanja na Pohorju, je peljal 5. avgusta 1750 poln voz žaganic domu. Blizo

sedajnega knezoškofjskega grada Vindenau je padel iz voza tako nesrečno, da mu je šlo kolo črez vrat in prsi. Brez zavednosti in pomoči je tamkaj ležal od 5. do 7. ure popoldne, konji pa so z vozom stali mirno. Zadnjič so nekteri iz grada zapazili dolgo stoječi voz, ter so šli gledat, kaj da je! Našli so na pol mrtvega kmeta ležati blizu voza in misleči da bode umrl, so poslali po duhovnika, da ga previdi s svetimi zakramenti. Ali nesrečnež ne sliši nič, ne vidi nič in se tudi ne gane, torej se mu ni mogoče spovedati. Duhoven ga priporoči Mariji, Materi Milosti, in ji obljubi eno sveto mašo, pa dve sveči knjeni podobi v Mariboru, ako nesrečnežu sprosi milost, da se zamore spovedati in prejeti sv. rešnjo Telo kot popotnico. Glej, čudež! mahoma začne gibati z desno roko in nogo, z jezikom pa klicati najsvetejša imena Jezusa in Marije. Ob dveh popolnoči je bil prenešen domu in opoldne je zdrav iz postelje vstal, ter šel v Maribor, k Materi Milosti, se zahvalit za prejete dobrote. Z levo roko pa vendar več tednov ni mogel delati, ker ga je vsled padca iz voza preveč

bolela, ali Mati Milosti mu je sprosila tudi zdravje roke.

7. Dne 22. avgusta 1750 se je peljala samica Barbara Stremic poleg dveh drugih žensk in enega moža z drvami v čolnu. Čoln pa je bil preobložen in je vtonil. Une ženske in mož so se rešile. Barbaro pa so valovi nesli pol ure dalječ bolj pod vodoj kakor zgoraj. Njen očim in sestra in več drugih so sicer šli kraj vode, da bi ji pomagali, toda niso mogli! Ena izmed žensk je tedaj zaklicala: O Mati Milosti! stoj ji na strani in reši ji življenje! Barbara je k sreči slišala v valovih te besede ter je v srcu zdihnila ravno tako, in Marija je pomagala; valovi so jo toliko zanesli k bregu, da je bilo mogoče jo zvleči iz vode. Z veseljem je romala v Maribor se zahvalit Mariji, Materi Milosti, za rešeno življenje.

8. V vasi Lebring je zbolel kmetici ljubeznjivi otrok. Bližala se mu je zadnja ura in vsi so mislili, da mora umreti. Ali zasebnica Eva Stindl ga je priporočila Materi Milosti in njej na čast darovala dva krajcerja; in otrok je ozdravel popolno.

D. V boleznih.

9. Marija Magdalena Milner, iz gornjega Avstrijanskega, je oslepela na obeh očeh. Osem tednov je bila čisto slepa, in nobeno zdravilo ji ni pomagalo; ko se je pa zaobljubila Mariji, Materi Milosti, je zopet dobila svoj pogled. Ta čudež je razglasila 5. avgusta 1751.

10. Kunigunda Žrinar, deklica iz Jarenine je znorela. Celó zmešana je hodila sem ter tje; vender hudega ni nič govorila. Največkrat je ponavljala besede: »romala bi rada v Maribor k Materi Milosti«. Stariši so ji to dovolili, Marija pa ji je sprosila zdravo pamet.

11. Gregor Drobe, kmet iz Špilfelda, je zbolel v grlu in je trpel hude bolečine; vrhu tega tudi ni mogel odpirati ust, še toliko ne, da bi zavžival le potrebno hrano. V grlu se mu je sicer zboljšalo vsled zdravila, a usta ostala so trda. Marija, Mati Milosti mu jih je ozdravila, ker se je bil podal k njenemu svetišču (dne 8. avgusta 1751).

12. Liza Prumer, samica iz Vildona, je imela blizo tri leta hrome roke, delati ni mogla nič, še jesti ne sama. Pri

Mariji, Materi Milosti, v Mariboru pa je našla pomoč — zdravje svojih rok.

13. Grofica Ivana Felicita je zapisala sledeče: »21. junija 1746 se me je lotila sitna trebušna bolezen. Različna zdrevila so mi jo sicer ustavila, ali trgati in rezati me je začelo po črevah, da je bila groza in nisem vedla, kam bi se podala. V tej veliki sili grem k Materi Milosti, pokleknem pred njen altár in molim z velikim zaupanjem, naj se me ona usmili ter me reši hudih bolečin. Obljubila sem ji tudi spominek. V kratkem mi je odleglo, bolečina pojnjala, v noči sem dobro spala, in drugi dan sem se čutila zdrava. Večna hvala Bogu in njegovi najsvetjejši Materi.«

14. Matiju Ledinek, kmetu na Pohorju, je otekla desna noga. V oteklini se zgnoji in ko se je predrlo, je z gnojem vred izlezel celi kup črvov. Mariji, Materi Milosti, ktero je klical na pomoč, se je zahvalil, da mu je ozdravila noga. (20. junija 1751.)

15. Neki mož, Rauch, iz Gornjega Štajerja je imel hudo mrzlico. Podal se je pa z zaupanjem z drugimi romarji na božjo pot k Materi Milosti v Maribor,

da bi pri Mariji dobil zdravje. Že na potu je čutil polajšanje in od veselja je z drugimi prepeval Marijine pesmi — mrzlica se ni več povrnila. — Tudi njegovega sina je popustila mrzlica, ko je povžil blagoslovljeno in na čudodelno podobo dotaknjeno, iz sladkorja napravljeno malo podobico Matere Milosti.

16. Neko deklico je tri mesce trla božjast. Ni vedla kaj početi, ne kakega zdravila se poslužiti; druge za svet vprašati si ni upala, kajti bala se je zgubiti dobro ime in si zapraviti srečo življenja. Najbolje bo, si zmisli, iti k Mariji, Materi Milosti; ona ne bo razglasila moje bolezni, usmiljena in mogočna pa je zadosti, da mi pomaga. Zaobljubi se k njej tudi s spominkom in oproščena je bila sitne božjasti.

17. Viničarica gospoda Leopolda Konrad, usnjarja v Mariboru, je bila zbolela zelo nevarno, ni več mogla dihati, tako jo je tiščalo na prsih. Vender eno upanje je še imela: Marija, Mater Milosti, ktere blagoslovljeno podobo je nosila pri sebi. To podobo je položila na prsi misleča: Marija bo pomagala. Njeno zaupanje ni bilo zastonj, kajti od ondaj

se ji je zboljšalo in črez malo časa je bila celo zdrava.

18. Gospa Katarina Pilgram, mestjanka v Mariboru, je hudo trpela pri porodu. V tej sili se je obrnila k Materi Milosti, mestni pomočnici, da bi ji ona pomagala. Na to je zaspala in Marija se ji je v spanju prikazala, taka, kakoršna je na velikem altarju in obdana z veliko svetlobo. Ko se pa zbudi, je dete že srečno bilo rojeno. — To dete je pozneje hudo zbolelo in ni mu moglo pomagati nobeno zdravilo. Mati mu pa da dvakrat piti malo olja iz svetilnice pred Marijino podobo in bilo je ozdravljen.

E. Pri časnih rečeh.

19. Gospa Emerencijana Peredoner je prišla s svojo družino v veliko zadrego, ker njen mož, zlatar v Ptuju, že dolgo časa ni več dobil dela, da bi zaslužil vsakdanji kruh. Z žalostnim srcem se gospa poda na pot k Mariji, Materi Milosti, v Maribor. Tukaj moli, zdihuje in prosi Marijo, naj pomaga, da mož zopet dobi dela! Njena prošnja je bila uslišana. Ko pride domu, najde moža pri obilnem delu.

20. Neka deklica je tožila po pravici zaradi svoje dedšine. Pravda je trajala več let, in revica je bila v nevarnosti vse zgubiti. Romala je, kamor je le mogla, in molila, da bi se ji zgodila pravica, pa ni bila uslišana. Zadnjič ji nekdo svetuje, naj se obrne k Mariji, Materi Milosti. Z velikim zaupanjem se je podala k njej in Marija je pomagala, da je v kratkem dobila vso svojo dedšino.

21. V Radgoni je nastal velik požar. Lončar Miha Jakob je izročil svojo hišo v varstvo Mariji, Materi Milosti, je obljubil eno božjo pot in sveto mašo pred njeno čudodelno podobo. In glej čudo! akoravno je na dvorišču zgorelo 40 sežnjev drv in je ogenj že prijel hišo na vseh krajih, jo je lončar s svojimi delavci vender rešil, da ni zgorela.

F. Pri živini.

22. Čevljarju Dominiku Fašink iz Maribora je konj zbolel tako nevarno, da ga je že mislil dati konjedercu. Pa pride mu na misel, naj plača eno sveto mašo pri Mariji, Materi Milosti. To je storil, in konj je bil ozdravljen.

23. Marjeta Andreklic iz Ernuža, je imela samo eno kravo, ki ji je dajala toliko mleka, da se je mogla preživeti. Ali krava zboli! Marjeta jo vrači kakor ve in zna, pa vse zastonj; živalica se je bližala peginu. Reva se obljubi k Mariji Materi Milosti in krava ji je ozdravila.

24. Mariji Figer iz spodnje Polskave je svinja zbolela, edino premoženje, ki ga je imela. Že več dni ni hotela jesti, akoravno ji je dajala najboljšo svinjsko hrano. Ko jo je pa zaobljubila Materi Milosti, je začela zopet jesti in v kratkem je bila zdrava.

G. V nevarnosti mesta Maribora.

25. Dne 30. julija 1750 so šli Mariborski mestjani v dolgi procesiji k Materi Milosti v cerkev. Eni mestni gospodje so nesli lepo tablo kot spomin hvaležnosti, drugi svečavo za altar milostne podobe Marijine, šestero gospodov mestjanov pa je imelo goreče baklje v rokah. Na tabli, ktero so položili na altar Matere Milosti in svoje mestne Matere je bilo napisano sledeče:

Ljubi kristjan!

**Občuduj tukaj mogočno priprošnjo Marije,
Matere Milosti in sv. Florijana!**

Leta 1750. dne 23. julija, je začelo zjutraj ob dveh goreti unkraj koroških vrat. Požar je bil velik in veter je nosil ogenj in goreče deskice daleč na vse kraje. Celo mesto je bilo v največi nevarnosti, kajti vse hiše so takrat bile pokrite s tenkimi deskicami. Večina pobožnih prebivalcev pa je z velikim zaupanjem klečé in na glas na pomoč klicala Marijo, Mater Milosti, ki je tudi odvrnila od mesta to veliko nevarnost. V dolžno zahvalo se je zato dne 30. julija tistega leta skupaj zbrala vsa mestna občina, le-sem prišla v dolgi ter pobožni procesiji in se Mariji, Materi Milosti spodobno zahvalila s slovesno popevano sveto mašo, pridigo in to tablo v spomin.

Pri Mariji.

Pri Mariji najde po tem takem vsakdo pomoč, dobi milost; resnično, Marija je Mati Milosti!

K Mariji toraj, o kristjan! Marija, o sladko ime! Ime polno veselja, ime polno milosti, polno ljubezni! O sveto, ljubeznjivo, toliko pomenljivo ime Marija! To prelepo ime je izvolil Najviši sam in ga dal milosti polni, Materi božji, kraljici nebes in zemlje, da zamore biti vsem Mati Milosti.

O! če te valovi in nevihte tega pozemeljskega življenja mečejo sem ter tje, tako da nimaš več trdne stopinje, ne odvrni svojega očesa od Marije! Ako se zoper tebe vzdigujejo viharne skušnjave, ali pečine bridkosti žugajo razbiti tvojo barkico, zakliči Marijo! Ako te hočejo požreti peneči valovi napuha, častilakomnosti ali opravljanja, zakliči Marijo! Ako jeza, lakomnost, ali požljivost mesa moti pokoj tvojega srca, zakliči Marijo! Ako se tvoji grehi pred

teboj vzdigujejo kakor žugajoče pošasti; ako te grize vest, te s smrtno bridkostjo napolnuje groza pred sodbo; ako te obdaja temna žalost; ako bi že bil na robu peklenske obupnosti; osrči se, misli na Marijo, zakliči Marijo! V nevarnostih, v sili, v bridkostih in potrebah misli na Marijo, kliči Marijo! Ime Marija naj nikoli ne zgine ne iz tvojih ustnic, ne iz tvojega srca. In da se vdeležiš sadu njene priprošnje, nikoli ne nehaj posnemati zgledov njenega življenja. Potem smeš z zaupanjem moliti: «Sveta Marija, Mati božja! jaz, ki častim tvoje veličastvo, pa tudi vem, kako velika je dobrota tvoja, te prosim: spominjaj se me, usmili se moje reve, in pri Bogu za me prosi, da mi je milostljiv zdaj in vselej in vekomaj. Amen».*)

X. Božja pot k Materi Milosti. Nauk.

Kadar se pripravljaš na božjo pot, stori prav dober namen, da hočeš romati v večjo čast božjo in slavo Marije, pre-

*) Sv. Bernard in Metod.

čiste Device. Preženi vse posvetne in grešne misli in namene, ki ti znabiti silijo v glavo. Potem stori poseben namen, zakaj hočeš opraviti božjo pot, zakaj prositi Boga in Marijo, Mater Milosti, in vdaj se popolnoma v voljo božjo. Da bo pa tvoja božja pot dopadljiva Bogu in Devici Mariji, in da bodo tvoje molitve in prošnje vredne uslišanja, podaj se skesan na pot; iz srca toraj obudi popolno grivengo črez vse svoje grehe.

Po poti hodi pametno in spodobno; govori, ako vas več skupaj gre, lepe in svete reči, moli kaj in premišljuj svojo vest, da se bodeš mogel spovedati v romarski cerkvi, če tega nisi storil že poprej, kajti pred Bogom in Marijo, Materjo božjo, moraš moliti in prositi s čistim, skesanim srcem.

Ko zagledaš cerkev Marije, Matere Milosti v Mariboru, pozdravi Marijo z molitvo «Češčena si kraljica», in moli trikrat «Češčena si Marija». Razveseli se srčno, ker se bližaš tronu Matere Milosti; obudi trdno zaupanje v Boga in prečisto Devico Marijo, ter z veseljem vstopi v hišo in svetišče Kraljice nebeške, polne milosti in usmiljenja.

V cerkvi pozdravi v ponižnosti najprej Jezusa v najsvejšem Zakramentu in potlej prisrčno, kolikor moreš, Marijo, Mater Milosti; in sicer tako-le:

1. Pozdravljenje Jezusa.

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo:
Presveto rešno Telo!

O Jezus, trdno verujem, da si v svetem rešnem Telesu resnično pričujoč, kakor Bog in človek skupaj, in Te ponižno molim. Upam v Tebe, ki si neskončna dobrota in te prelepo prosim tvoje božje pomoči. Jaz Te ljubim in Ti vse svoje misli, besede in dejanja izročim. Iz ljubezni do Tebe obžalujem vse svoje grehe, in trdno sklenem s Tvojo milostjo nikdar ne več grešiti.

Bodi hvaljeno in češčeno presveto rešno Telo, s toliko hvalnicami, kolikor je zvezd na nebu, iskric v ognju, peska na zemlji, kaplic v morju; kolikor je cvetlic v spomladici, semena po letu, listja v jeseni, snežnic po zimi; kolikor je vseh stvari po vseh svetovih. Ker Ti, ki si Gospod in Stvarnik vseh svetov, pa vender v podobi kruha prebivaš, si vreden češenja vseh stvari, Ti, v resnici skriti Bog!

Bodi hvaljeno in češčeno presveto rešno Telo s toliko hvalnicami, kolikor jih vsi ljudje kdaj zamorejo v djanju opravljeni, z jezikom izgovoriti ali v srcu izmisliti. Ker Ti, ki si Kralj nebeški, pa se vender revnemu človeku kot jed in pijača daješ zavživati, si vreden, da te brez prenehanja časti vse človeštvo, ktero je le po tvoji dragi Krvi odrešeno.

Bodi hvaljeno in češčeno presveto rešno Telo s toliko hvalnicami, kolikor jih vsi angelji v nebesih, da, kolikor jih sama presveta Trojica v svoji mogočnosti zamore izgovoriti, po svoji modrosti obseči, po svoji dobrotljivosti želeti. Ker Ti, ki si večni in neskončni Bog, in ničesar ne potrebuješ, pa vendar ubogemu človeku iz gole ljubezni tudi svoje Božanstvo daješ v hrano, si vreden, da tvoja hvala brez konca doni, ne samo na zemlji, ampak tudi po nebeških višavah, Ti, ki si slavljen in nad vse povikšan!

O moj Gospod in moj Bog, Jezus Kristus! usliši milostljivo mojo ponižno molitev, ki jo k tebi pošiljam; in da mi prosečemu podeliš česar te prosim, daj, da s pomočjo Marije, tvoje usmiljene Matere, vselej to prosim, kar je tebi do-

padljivo. Ki živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

2. Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kristus, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!

Sin, vsega sveta rešnji Bog usmili se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati najsvetejša,

Mati najčistejša,

Mati nedolžna,

Mati brezmadežna,

Mati ljubezniva,

Mati prečudežna,

Mati našega Stvarnika,

Mati našega Odrešenika,

Devica najmodrejša,

} prosi za nas!

Devica častitljiva,
Devica hvale vredna,
Devica mogočna,
Devica usmiljena,
Devica verna,
Podoba pravice,
Sedež modrosti božje,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,
Posoda časti vredna,
Posoda vse svetosti,
Roža skrivnostna,
Turen kralja Davida,
Turen slonokosteni,
Hiša zlata,
Škrinja miru in sprave,
Vrata nebeška,
Zgodnja danica,
Zdravje bolnikov,
Pribegališče grešnikov,
Tolažnica žalostnih,
Pomoč kristjanov,
Kraljica angeljev,
Kraljica očakov,
Kraljica prerokov,
Kraljica aposteljnov,
Kraljica mučenikov,
Kraljica spoznovavcev,

} prosi za nas!

Kraljica devic,
Kraljica vseh svetnikov,
Kraljica brez madeža iz-
virnega greha spočeta,
Kraljica svetega rožnega
venca,
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, —
prizanesi nam, o Gospod !
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, —
usliši nas, o Gospod !
Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, —
usmili se nas, o Gospod !
Kristus, sliši nas !
Kristus, usliši nas !
Oče naš. Češčena si Marija.

Molite v.

Pod tvojo pomoč pribежimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč nas vselej reši vseh nevarnosti. O častitljiva in blažena Devica, naša Gospa, naša srednica, naša besednica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

IV. Prosiza nas, sveta božja porodnica!

R. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molimo.

Milost svojo, prosimo, o Gospod! v naša srca vlij, da, ki smo po angeljevem oznanenju tvojega Sina Jezusa Kristusa včlovečenje spoznali, bomo po njegovem trpljenju in križu k časti vstajenja pripeljani. Po tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Češčena si Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena. K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas, in po tem revnem življenju nam pokaži Jezusa, blaženi sad svojega telesa; o usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija.

⋮. Prosi za nas, sveta božja porodica!

R. Da vredni postanemo obljudi Kristusovih.

Molimo.

Vsegamogočni večni Bog! ki si telo in dušo prečiste Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče za tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil: daj, da bomo, ki se njenega

spomina veselimo, po njeni milostljivi prošnji vseh prihodnjih nadlog in večne smrti rešeni. Po tistem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K Materi Milosti.

Za kako posebno milost.

O Marija, kraljica nebes in Mati Milosti! v tem svetišču si vstanovila sedež svoje milosti in hočeš, da te pri tej ljubeznjivi podobi na pomoč kličemo in častimo, kder si tudi že brezstevilnim prosilcem skazala svoje veliko usmiljenje za dušo in telo. Glej tudi jaz tvoj nevredni otrok, k tebi priběžim; v duhu ponižnosti pokleknem k tvojim nogam pred sedežem tvoje milosti, in te prisrčno in lepo prosim, da se me usmiliš. Spoznam sicer, da celo nisem vreden tvoje pomoči in milosti in ne zaslužim vslišan biti ne od tebe, ne od tvojega božjega Sina, ki sem ga tolikokrat razžalil; vendar, — ker si Mati Milosti in priběžališče grešnikov, jaz pa iz srca obžalujem svoje grehe in obljudim resnično poboljšanje, — pridem k tebi z velikim zaupanjem: Spomni se o preusmiljena Mati Marija! da še ni bilo

nikdar slišano, da bi bil od tebe kdo zapuščen, ki je pribegal pod tvojo brambo, iskal tvojo pomoč, in se izročil tvoji priprošnji. Poln tega zaupanja jaz k tebi pribegim, o Mati mojega Zveličarja, pred teboj jaz zdihajoči grešnik klečim. Obrni tedaj, o upanje ubogih, svoje milostljive oči na-me; ne dopusti, da bi bilo tvoje ime: Mati Milosti zastonj in zgubljeno za mene ubogega grešnika; temuč usmili se me po obilnosti svoje milosti in mi sprosi odpuščenje mojih grehov, poboljšanje življenja, popolno ljubezen do Boga in bližnjega, potrpežljivost v križih in trpljenju, udanost v voljo božjo, stanovitnost v dobrem in srečno zadnjo uro. Pomagaj v vsaki sili, težavi in potrebi duše in telesa; posebno me usliši v tem, za kar te na tej božji poti prosim, ako je sveta volja božja.....!

Vem, o mogočna Kraljica nebeška! ti zamoreš pomagati, ker si Mati božja; ti hočeš in mi bodeš tudi gotovo pomagala, ker si Mati Milosti. Z velikim zaupanjem toraj pričakujem po tebi dobiti vse, kar je v večjo čast božjo in zveličanje moje duše. Amen.

Oče naš.... Češčena si Marija....
Čast bodi....

O Marija, brez madeža spočeta!
prosi za nas, ki k tebi priběžimo.

3. Razne pobožnosti.

Med pobožnostmi, ktere zamoreš v cerkvi Matere Milosti opravljati razun popisane, ako imaš še več časa, so:

- a) Vredna spoved, sv. obhajilo in sveta maša.
- b) Sv. pesmi in molitve na čast Devici Mariji.
- c) Sv. rožni venec (1, 2 ali vsi 3 deli).
- d) Sv. križev pot.
- e) Branje ali premišljevanje kake svete resnice, ali čednosti.
- f) Molitev za one, za ktere si dolžen moliti, ki so se ti priporočili v molitev itd.

Opomba: Ako zvečer ne moreš iti domu, poišči si pošteno in varno prenočišče. Ne gledaj in ne poslušaj prostovoljno ničesar grešnega; ogiblji se hudobnih ljudi, in, ako treba, beži pred njimi. Imej Boga pred očmi in varuj se greha. Isto tako ravnaj, če zvečer pozno greš domu. Tako bota s taboj Bog in Marija, Mati Milosti.

4. Slovo od Matere Milosti.

Preblažena kraljica nebes in zemlje, polna milosti in usmiljenja! še enkrat pokleknem k tvojim nogam in se z žalostnim srcem poslovim od tebe. Ah kako težko se ločim od tebe, kjer je vsa milost in vse upanje življenja in čednosti. O Mati Milosti! ne zapusti me nikoli; spremljaj me po vseh mojih potih in varuj me vsega hudega na duši in telesu. Iz ljubezni do Jezusa in tebe o Marija, trdno sklenem, s pomočjo božje milosti in skoz tvojo mogočno priprošnjo, Bogu in tebi, o moja nebeška Mati, zvesto služiti do smrti. Bodi ti, o Mati Milosti, moja vedna priprošnjica in varhinja, da na tem svetu živim mirno in varno in po smrti najdem večen mir in pokoj v svetih nebesih. Amen.

O Marija, Mati Milosti! v Jezusove in tvoje roke izročim svojo dušo in telo. Amen.

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo: presveto rešno Telo. — Hvaljen bodi Jezus Kristus in neomadeževano spočetje prečiste Device Marije — na vekomaj. Amen.

D o d a t e k.

Dragi Marijin otrok! Zdaj veš, kako mogočna je bila nekdaj Marija, Mati Milosti v Mariboru! Glej! tako mogočna še je **zdaj**. Kolika pa je Marijina mogočnost, me uprašaš? Tolika, kolika je Jezusova ljubezen do nje. Bo zamogel tedaj Jezus one sovražiti, ktere Marija ljubi? Bo zamogel onim kaj odreči, za ktere Marija, Mati Milosti prosi? Bo zamogel prenašati, da bi srce, ki gorí v ljubezni do Marije, gorelo v peklenском ognji? Hudo ga žali, kdor kaj takega misli. — Kolika je Marijina mogočnost? Tolika, kolika je Jezusova sinovska hvaležnost do nje. On, ki je zapoved dal: »Spoštuj očeta in mater!« bo li sam to zapoved prelomil? Skazuje se pa svoji materi hvaležen s tem, da ji je ključe izročil do vseh zakladov svojega odrešenja in zasluženja, da sme svojim otrokom deliti, kar hoče, kadar hoče in kolikor hoče. Raduj se, o Marijin otrok! glej, ni milosti tako velike, in čednosti tako visoke, da bi ti je Marija, Mati Milosti ne zamogla podeliti. — Kolika je Marijina mogočnost? Tolika, kolika je njena ljubezen do tebe. Njena ljube-

zen do tebe pa je ljubezen materna. Če že dobra telesna mati vse, tudi življenje za otroka daruje, kaj bo še le za tebe storila predobrotljiva, preusmiljena, presladka mati nebeška. Beži in hiti toraj v Marijino varstvo — beži in hiti k Materi Milosti v Maribor; skrij se za njeni zlati materni plašč, in ne bo se ti bati ne skušnjave, ne sveta, ne pekla!

Prej ko se posloviš od Matere Milosti, ne pozabi milodara za novo cerkev Matere Milosti, ki jo na koncu teh bukvic vidiš, in se stavi iz milodarov hvaležnih Marijinih otrok; vsaki najmanjši dar se hvaležno sprejema. Najbolje pa storiš, če stopiš v stavbino družbo, ki se je v frančiškanskem samostanu v Mariboru osnovala. Najmanjši znesek na mesec je 5. kr., t. j. 10 helarjev novega denarja = na leto 60 kr., t. j. 1 krona in 20 helarjev nove veljave — tako zamore najubožniši svojo milodarno ljubezen do Matere Milosti pokazati.

Opomba. Ta družba stoji v posebnem varstvu sv. staršev preblažene Device Marije, sv. Joahima in sv. Ane in šteje zdaj blizu 30.000 udov. Razun 15 imenovanih sv. maš (gl. Pravila § 5 b), ki se vsaki mesec in vsako leto služijo, berete se še vsaki dan dve sv. maši in sicer ena za vse žive in druga za vse rajne družbenike in dobrotnike. Namen je ta, da

bi po mogočni priprošnji Matere Milosti vsi živi družbeniki in dobrotniki dosegli enkrat blaženo smrt in vsi rajni bili hitro rešeni iz ognja vje. Ko bode nova cerkev dozidana in družba preneha, pridejo vsa imena družbenikov k podnožju čudodelne podobe Matere Milosti in se bodo tam hranila v večni spomin! —

Ker častiti oo. franciškani v Mariboru tako silno želijo spet obuditi češčenje in zaupanje do dveh velikih Svetnikov sv. Antona Padovanskega in sv. device in mučenice Filumene, bodeta imela ta čudodelna Svetnika v novi cerkvi svoje lastne kapelice. Veliko je zaupanje, da bode Marija, Mati Milosti na priprošnjo sv. Antona in sv. Filumene v tej cerkvi velike milosti delila in s tem češčenje sv. Antona in sv. Filumene med pobožnimi Slovenci zopet oživelo. Če si dragi čitatelj, v veliki dušni ali telesni sili, priporoči se sv. Antonu Padovanskemu ali sv. Filumeni, obljubi kako darilce za njunе kapelice v cerkvi Matere Milosti v Mariboru in očutil bodeš, da se po vsej pravici imenuje sv. Anton, čudodelnik celega sveta in sv. Filumena, čudodelnica devetnajstega stoletja!

Vse po Mariji! Vse z Marijo!

Vse v Mariji! Vse za Marijo!

Sv. Anton in sv. Filumena, prosita za nas!

P e s m i

na čast

preblažene Device Marije, Matere Milosti, ki se pobožno časti v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Z dovoljenjem visokočastitega Lavantinskega knezoškofijstva
23. junija 1887, št. 1447.

I. Prošnja do Matere Milosti.

1. Prečudno novo solnce nam zasije *
Poglejte na oltarju kip Marije; * Rane vse
zaceli, * Bodite veseli! * Oj, tolažba naša si
* Mati polna milosti.

2. Presrečnega se lehko imenuješ, * Moj
Maribor, veselja poskakuješ, * Ker te mati
mila * V svoj plašč je zavila! * Oj, tolažba
i. t. d.

3. Pritecite kristjani, prave sreče, * Vir
milosti velikih tukaj teče; * Pridite z gorečim
* Sercem plamenečim! * Oj, tolažba i. t. d.

4. Marija, tebe srčno pozdravimo, * Pred
tronom tvojim tukaj zdaj klečimo, * Up naš
si, življenje, * Vseh nadlog rešenje! * Oj, to-
lažba i. t. d.

5. Marija, te ponižno počastimo * Da v sili nam pomagaš, te prosimo; * Bodi priprošnjica * Nam in besednica! * Oj, tolažba i. t. d.

6. Prestrašne kuge, glada, hud'ga boja * Nas reši, ljuba mati, roka tvoja! * Kličemo vsi vneto * Tvoje ime sveto! * Oj, tolažba i. t. d,

7. Daj, da povodnje, bliska in nezgode * Ves Maribor po tebi rešen bode, * Pod svoj plašč nas vzemi * Milostno objemi? * Oj, tolažba i. t. d.

8. Naj roka tvoja setve nam varuje, * Da grozna toča njih ne oškoduje: * Blažena devica * Bodi nam srednica! * Oj, tolažba i. t. d.

9. Če po pravici nam sodnik plačuje, * Ter nas zavoljo grehov že kaznuje; * Mater se nam skaži, * Nja srd potolaži! * Oj, tolažba i. t. d.

10. Zdaj pa še hočemo, preljuba mati, * V spomin ti svoja revna sreca dati; * Mati v svoji hiši, * Naše prošnje vsliši; * Oj, tolažba naša si * Mati polna milosti.

II. Pozdrav Matere Milosti.

1. Veselite se gorice! * Stari ino mladi vsi * Krasne trosite cvetlice * Devi čisti, materi! * Pojte kristjani, veselite se: * Usmiljena mati pozdravljam te.

2. Radost vel'ko oznanuje * Svitla zarja juterna, * Duša naša poskakuje * Od veselja srčnega. * Pojte i. t. d.

3. Tu zaveze škrinja stala * Bode, ki se našim je * Starišem oznanjevala * V starem testamentu že. * Pojte i. t. d.

4. Ker v tej škrinji se nahaja * Mana blagoslovljena, * Zato tuga naj odhaja, * Vsaka žalost naj nehá! * Pojte i. t. d.

5. Za nje voljo bo ostala * Tudi pri nas sreča vsa, * Kakor nekdaj stanovaла * V hiši je Obededa. * Pojte i. t. d.

6. Toraj semkaj pritecите * Vsi, pravični, grešniki; * Se ponižno izročите * Materi brezma-dežni! * Pojte i. t. d.

7. Mati usmiljena obrni * Milostno oči na nas * S svojim plaščem nas ogrni, * Kedar pride smrti čas. * Veseli ti bodemo peli tedaj, * Usmiljena mati, zahvalo vselaj!

III. Slovo od Matere Milosti.

1. O Marija milostljiva, mati si usmiljenja, * Tebi tisočkrat zahvala, * Ker si danes nas obdala * Z žari milosti, premila * In vse hudo odvernila, * O Marija milostljiva, mati si usmiljenja.

2. O Marija milostljiva i. t. d. * Da v tej uri še živimo, * To po tebi le dobimo; * Da nas smrt ni pokosila, * Ti nam milost si sprosila. * O Marija i. t. d.

3. O Marija milostljiva i. t. d. * Koliko tisoč bolnih joče, * V smrtni stiski milo stoče: * Da še ljubo zdravje imamo, * Tebi le naj hvalo damo. * O Marija i. t. d.

4. O Marija milostljiva i. t. d. * Dobro vse, kar smo užili, * S tvojih rok smo zadobili : * Srečo, blagoslov, življenje, * Ljubo zdravje, premoženje. * O Marija i. t. d.

5. O Marija milostljiva i. t. d. * Kdo pa ti zahvalo reče? * Srce nam strahu trpeče, * Ako nas spoznati sili, * Da smo nehvaležni bili. * O Marija i. t. d.

6. O Marija milostljiva i. t. d. * Ne da bi se zahvalili, * Smo na novo te žalili, * Bili vzrok britkosti tvoje * Ko smo pasli želje svoje. * O Marija i. t. d.

7. O Marija milostljiva i. t. d. * Ur pre mnogo smo zgubili, * Dušo z ranami pokrili, * Ko predrzno smo grešili * Tebe celo pozabili. * O Marija i. t. d.

8. O Marija milostljiva i. t. d. * Svoje grehe zdaj spoznamo, * Milost najti se nadjamo, * Ker zdaj greh nad vse črtimo * In za vsmiljenje prosimo. * O Marija i. t. d.

9. O Marija milostljiva i. t. d. * Trdno zdaj vsi obljudimo, * Da verige razdrobimo, * Ki so v grehe nas vkovale, * V sužnost stare kače djale. * O Marija i. t. d.

10. O Marija milostljiva i. t. d. * Spravi z Bogom nas o mati, * Da sme zopet vsak se zvati : „Otrok božji, in Marije“ * Nekdaj suženj hudobije. * O Marija i. t. d.

11. O Marija milostljiva i. t. d. * V tvojem varstvu preživelci * Smo danešnji dan ve-

seli; * Ti še nas po noči brani * Vse nevarnosti odstrani. O Marija i. t. d.

12. O Marija milostljiva i. t. d. * Strele križem če letijo * In nevihte nam pretijo * Varuj hiše in gorice * Zadržuj ognjene pšice. * O Marija i. t. d.

13. O Marija milostljiva i. t. d. * Ogenj kugo, silne vode, * Hud potres, in vse nezgode * Z močno roko ti odstrani, * Vsega hudega nas brani. * O Marija i. t. d.

14. O Marija milostljiva i. t. d. * Ti odvračaj milostljivo, * Kar nam bilo bi škodljivo, * Da v tej noči mirno spimo, * Dušo, telo ti zročimo. * O Marija i. t. d.

15. O Marija milostljiva i. t. d. * Skuša nas sovražnik hudi, * Strah pred grehom v nas obudi, * Daj nam srčno ga pregnati, * Svet, meso premagovati. * O Marija i. t. d.

16. O Marija milostljiva i. t. d. * Bodimati nam k pomoči, * Če bi morda še v tej noči * Morali svet zapustiti, * Daj nam milost zadobiti. * O Marija i. t. d.

17. O Marija milostljiva i. t. d. * Pred sodnika z nami hodi, * Priprošnica tam nam bodi, * Da ne bomo pogubljeni, * V strašen ogenj zaverženi. * O Marija i. t. d.

18. O Marija milostljiva i. t. d. * Zdaj o mati, ko skončamo * In k počitku se podamo, * Vsi pred teboj pokleknimo, * Blagoslov nam daj, prosimo. * O Marija i. t. d.

IV. Mati Milosti, zaupanje naše.

1. Marija, presrčno pozdravljam te: *
 Bod' milostno vselej nam tvoje srce. * Ponižno
 prosimo, oglej se vsak čas * Usmiljena mati
 Marija na nas!

2. Na tebe za Bogom zaupamo vsi, * Ker
 naša tolažba in zaupanje si * Ponižno i. t. d.

3. Ti lahko odvrneš nevarnosti vse, * Ve-
 rige pekленске razlomiš tud' še. * Ponižno i. t. d.

4. Častili te bodemo vedno glasno, *
 Čast tvojo množiti pripravljeni smo. * Ponižno
 i. t. d.

5. Po Jezusu, upamo, bodeš nam ti *
 Odvezala, mati, vseh grehov vezi. * Ponižno
 i. t. d.

6. Nesrečnega grešnika kliči nazaj, *
 Pa tudi pravičnemu milost podaj. * Ponižno
 i. t. d.

7. Daj, mati, da zvesto zapovedi vse *
 Spolnujemo, v dobrem utrdimo se. * Ponižno
 i. t. d.

8. Potrdi, Marija, v zaupanju nas, *
 V skušnjavah priteci v pomoč nam vsak čas! *
 Ponižno i. t. d.

9. Nevarnih bolezni nas zmiraj varuj, *
 Tolažbo telesu in duši skazuj! * Ponižno i. t. d.

10. Odvrni vso kugo in ogenj in boj, *
 Naj združeno srce bo naše s teboj. * Ponižno
 i. t. d.

11. Kedar nas obiskala grenka bo smrt, *
 Pomagaj, da sveti nam raj bo odprt. * Ponižno
 i. t. d.

12. Pred Jezusov tron našo dušo peljaj *
in krono nebeško doseči nam daj. * Ponižno
prosimo, oglej se vsak čas * Usmiljena mati
Marija na nas!

V. Mati Milosti, priběžališče naše.

1. K tronu tvojemu bežimo * Mati polna
milosti; * V sili vsaki te' prosimo, * Bodí
naša bramba ti. * Oj Mati, črez nas se vsmili
sedaj * Greh zapustiti pomoč nam ti daj !

2. Kakor žejni jelen zdrave * Bistre vode
poželi, * Orel solnčne pa višave * Tako srce
k teb' hiti. * Oj Mati i. t. d.

3. Kakor rosa vse cvetlice * Krepča,
tako tudi ti * Okrepčuješ vse dušice * Z žarki
svoje milosti. * Oj Mati i. t. d.

4. Ti, o lilija iz raja * Vse presežeš
rožice * Duh tvoj srčnost nam podaja, * Krepča
nas popotnike. * Oj Mati i. t. d.

5. Trume vernih te častijo, * Vsakega
uslišiš ti, * Vsem, ki k tebi prihitijo * Daješ
svoje milosti. * Oj Mati i. t. d.

6. Vse, kar mutasto in slepo, * Kru-
ljevo in gluho je, * Kliče ime tvoje lepo *
Ti, o mati, vslišiš vse. * Oj Mati i. t. d.

7. Veter, blisk, in grom, valovi * Zgi-
nejo, kot v zraku dim, * Tuď' peklenški vsi
duhovi, * Kedar k tebi priběžim. * Oj Mati
i. t. d.

8. Tudi Drava to spričuje, * Da mogočna
si gospa, * Če povodenj nadleguje, * Ti nas
braniš hudega. * Oj Mati i. t. d.

9. Mariborsko mesto celo * Priča tvojo
čudno moč, * Kedaj tukaj je gorelo, * Si
pritekla na pomoč. * Oj Mati i. t. d.

10. In bolnikov brez števila * Čudežno
si zdravila, * Če z zaupanjem si bila * Na
pomoč poklicana. * Oj Mati i. t. d.

11. Mrzlico, bolezen, kugo * Tvoja roka
zapodi, * In nevarnost vsako drugo * Nam v
tolažbo spremeni. * Oj Mati i. t. d.

12. Ti presvetla si danica * Naznaniš
zveličanje; * Bodi naša besednica * Prosi za
nas grešnike! * Oj Mati i. t. d.

13. Tvoja roka nas varuje * Pred ob-
lastjo hudega. * Naša duša se raduje * Ter
te hvali iz srca. * Oj Mati i. t. d.

14. Glej, pred tronom tvojim, mati *
Milostna, klečimo zdaj, * Daj sovražnike pre-
gnati * Zemlji rodovitnost daj. * Oj Mati
i. t. d.

15. Če se v smrti nam stemnilo * Bo,
tud' takrat moč nam daj, * Vzemi nas v za-
vetje milo, * Nas pripelji v sveti raj. — * Oj
Mati, črez nas se vsmili sedaj * Greh zapustiti
pomoč nam ti daj!

VI. Lurška Mati Božja.

1. Zvonovi zvonijo, premilo pojó. * Častijo preblaženo Lurško Gospó. * Marija, Marija! naš dviga se glas. * O Lurška Devica, ti prosi za nas!

2. Se Lurška Marija ozerla na nas: * Veselo prihevamo tebi na glas. * Marija, Marija i. t. d.

3. Ti bela obleka obdaja telo, * Pomeni spočetje brezmadežano. * Marija, Marija i. t. d.

5. Na glavi ti krona nebeška migljá, * Marija, kraljica si zemlje, nebá. * Marija, Marija i. t. d.

5. Se v nebo ozirajo tvoje oči, * Ti milosti Oče nebeški dèli, * Marija, Marija i. t. d.

7. Premilo so sklenjene tvoje roke, * Ko Jezusa prosiš za grešnike vse. * Marija, Marija i. t. d.

7. In rožnati venček ti kinča roko, * Še nam ga daj moliti vselej lepó. * Marija, Marija i. t. d.

8. Ti krilo obdaja spokornosti pas, * Na ostro pokoro spominja naj nas! * Marija, Marija i. t. d.

9. Brezmadežno se nam odpira srce, * In milostno bije za národe vse. * Marija, Marija i. t. d.

10. Pripravljená vselej si Mati zarés * V tolažbo hiteti otrokom z nebés. * Marija, Marija i. t. d.

11. Pregreha se širi po zemlji okrog, *
 Po tebi, Marija, bo rešil nas Bog. * Marija
 Marija i. t. v.

12. Zapusčeni reveži prosimo mi. * Obriši
 Marija nam solzne oči! * Marija, Marija i. t. d.

13. Obupnosti sila teži nam srce, * Ti
 Lurška Marija, podaj nam roke! * Marija,
 Marija i. t. d.

14. Nam v srce zasadi nedolžnosti evêt, *
 Da ne pogubi nas okuženi svét. * Marija,
 Marija i. t. d.

15. Naj duša krščanska ljubezni gori *
 In tebe, Devica, na veke časti. * Marija,
 Marija, i. t. d.

16. Po stezi pokore nas vodi zvestó : *
 Služabnik Marijin pogubljen ne bo. * Marija,
 Marija i. t. d.

17. Tolaži nas mati v nadložnostih zdaj, *
 O smrti nam odpri preblaženi raj. * Marija, *
 Marija i. t. d.

S. Gaberc.

Molitev po sv. maši.

Češčena si Marija i. t. d. (*Trikrat*).

Češčena si Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci. K tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša pomočnica, svoje milostljive oči na nas in po tem revnem življenji pokazi nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

¶. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

¶. Da bomo vredni obljud Kristusovih!

Molimo!

O Bog, pribegališče naše in moč, oglej se milostno na ljudstvo k Tebi vpijoče, in na priprošnjo častitljive in brezmadežne Device Marije Božje porodnice, sv. Jožefa, njenega ženina, tvojih svetih apostolov Petra in Pavla in vseh

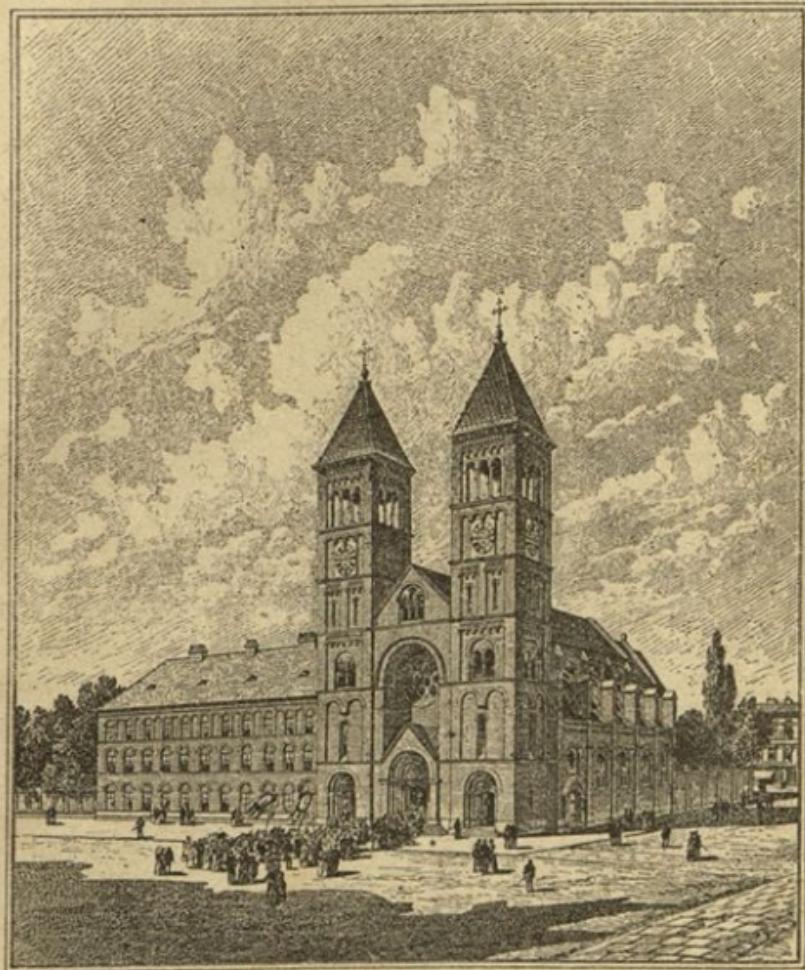
svetnikov, usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere sv. cerkve. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Pristavi naj se naziv :

Sveti nadangelj Mihael, brani nas v boji; bodi naša bramba zoper hudobnost in zalezovanje hudognega duha. Ukrati naj ga Bog; ponižno za to prosimo! In ti, vojvoda nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z Božjo močjo v pekel páhni! Amen.

(Odpustek 300 dni. Papež Leon XIII.
6. jan. 1884.)

Nova frančiškanska farna cerkev

Sv. Marije, Matere Milosti

v Maribrou na Štajerskem.

